

Franz
Schubert
1797–1828

“No coneix cap altre compositor que plasmi un món prop tan perfecte com Schubert. Per a mi, això és una de les qüestions més enigmàtiques de la Història de la Música. [...] Schubert és absolutament coherent, sense fissures. No trobo en cap altre època un fenomen així.”

Nikolaus Harnoncourt

Anna Lucia Richter, soprano
Cerold Huber, piano
Lieder de Schubert i Schumann

Diumenge 26 d'agost,
21:00h

#Romanticisme
#Passió
#Lirisme

41' **FRANZ SCHUBERT**

Heimliches Lieben, D. 922 (1827)
Dass sie hier gewesen, D. 775 (1825)
Die junge Nonne, D. 828 (1825)

Der Einsame, D. 800 (1825)
Nacht und Träume, D. 827 (1825)
Erlafsee, D. 586 (1817)
Fischers Liebesglück, D. 933 (1827)
Nur wer die Sehnsucht kennt, D. 877/4 (1826)
Wonne der Wehmut, D. 260 (1815)

Der Tod und das Mädchen, D. 531 (1817)
Thekla, D. 595 (1817)
Bei dir allein, D. 866/2 (1828)

— PAUSA —

ROBERT SCHUMANN

30' **Liederkreis, op. 39 (1840)**
In der Fremde
Intermezzo
Waldgespräch
Die Stille
Mondnacht
Schöne Fremde
Auf einer Burg
In der Fremde
Wehmut
Zwielicht
Im Walde
Frühlingsnacht

www.schubertiada.cat

Anna Lucia Richter, soprano

Va estudiar amb Kurt Widmer a Basilea i va completar els seus estudis de cant a l'Acadèmia de Música de Colònia. Ha cantat amb l'Orquestra Simfònica de Londres, la Simfònica de San Francisco, l'Orquestra del Concertgebouw d'Amsterdam o l'Orquestra de París, i amb directors com Bernard Haitink, Roger Norrington o Thomas Hengelbrock. Es dedica intensament al *lied* i ha actuat en sales i festivals com el Heidelberger Frühling, la Schubertiade Schwarzenberg o el Wigmore Hall. Els seus programes inclouen sovint obres contemporànies, per exemple *Singet Leise*, de Moritz Eggert, o el cicle *Ophelia Sings*, compost per Wolfgang Rihm per a ella. En el terreny operístic, la soprano ha actuat recentment a *Elegie für Junge Liebende* de Henze; el seu repertori inclou també els papers de Barbarina (*Le nozze di Figaro*) Ilia (*Idomeneo*) i Zerlina (*Don Giovanni*), així com Eurydice / La Musica a *Orfeo*, de Monteverdi.

Anna Lucia Richter va debutar a la Schubertiada el 2016 i enguany hi participa per segona vegada.

Gerold Huber, piano

Gerold Huber va estudiar piano amb Friedemann Berger a la Musikhochschule de Munic i va assistir a les classes de *lied* de Dietrich Fischer-Dieskau a Berlin. El 1998 va ser guardonat amb el Premi Internacional Pro Musicis amb Christian Gerhaher. Des de 2013 és professor d'accompanyament de *lied* a la Hochschule für Musik de Würzburg. Ha aparegut en festivals de renom i importants sales de concerts, com ara el Konzertverein de Viena, el Wigmore Hall Londres o l'Òpera de Munic, actuant amb Christian Gerhaher, Franz-Josef Selig, Mojca Erdmann, Diana Damrau, Ruth Ziesak, Maximilian Schmitt, Christiane Karg, Rolando Villazon i d'altres. És el director artístic del festival *Pollinger Tage Alter und Neuer Musik*. Els seus enregistraments amb Christian Gerhaher, tots ells publicats per Sony Classic, han estat guardonats amb diversos premis, entre ells el Premi Gramophone l'any 2015 per «Nachtvioien».

Gerold Huber va debutar a la Schubertiada l'any 2000 i enguany hi participa per setena vegada.

Cant a la natura i a l'amor

Manuel Capdevila i Font, musicògraf

La primera part d'aquest recital està dedicada a Franz Schubert, amb tretze *lieder* molt variats, de dotze poetes diferents. Només un repeteix, el més gran, Goethe. També és variada la temàtica, destacant, com és freqüent, els dedicats a l'amor; altres temes són la natura, la felicitat, la infelicitat, els somnis, la mort... Sigui quina sigui la temàtica, Schubert és el gran mestre de sempre! La segona part és molt diferent, amb un únic poeta, ja que es tracta de dotze *lieder* d'Eichendorff que Schumann agrupà un en cicle, de manera també magistral.

Franz Schubert compongué el poema *Heimliches Lieben* d'una de les seves cinc poetesses, Karoline von Klenke, quan passava una temporada a Graz el 1827. Allà freqüentà els salons de moda de la ciutat i Schubert pretengué burlar-se d'aquest ambient en musicar aquest llarg poema gens interessant, però com diu Graham Johnson, tot el que Schubert tocà, fins i tot amb ànim de riure-se'n, es tornà or.

Daß sie hier gewesen és el títol que s'inventà Schubert per a aquest poema del cicle *Östlichen Rosen* de Friedrich Rückert. Encara que a penes se'n parli aquesta és una cançó d'amor. Evoca l'absent, les seves belleses, la seva vivacitat, la seva espera... És un *lied* certament sorprenent.

Die junge Nonne de Jacob Nikolaus Craigher de Jachellutta és per a Brigitte Massin un del lieder per a veu femenina més bells de Schubert, mentre que per a Olimpio Cescatti és un dels seus *lieder* més turbulent i per a Clemens Höslinger un dels més magnífics de la història de la música. El poema és mediocre i extravagant, però el *lied* demostra el geni dramatúrgic de Schubert, com ja havia demostrat en *Erlkönig o Cretchen am Spinnrade*.

El *lied Der Einsame* de Karl Lappe el compongué Schubert el 1825 en l'hospital on es trobava. En Lluís Prats destaca el sentit de l'humor en un atmosfera íntima i domèstica. Malgrat uns versos bastant pobres, resultà ser una autèntica meravella. Graham Johnson en destacà la schubertiana evocació del grill de la llar.

Schubert reuní dos poemes de Matthäus von Collin, *Nacht und Träume* (Nit i somnis) i *Nachtfeier* (festa nocturna), ambdós dedicats a la nit, modificant substancialment el text. Dels vuit versos resultants sorgí un *lied* que podria ser el primer nocturn autètic de la música.

S'edità junt amb l'anterior *Die junge Nonne* pensant evidentment en una unitat anímica.

El lied *Erlafsee*, d'un dels més importants poetes schubertians, Johann Baptist Mayrhofer, fou el primer lied de Schubert en ésser editat, el gener de 1818. Descriu la tranquil·la atmosfera del llac Erlaf, a la baixa Àustria. Schubert en musicà dues estrofes.

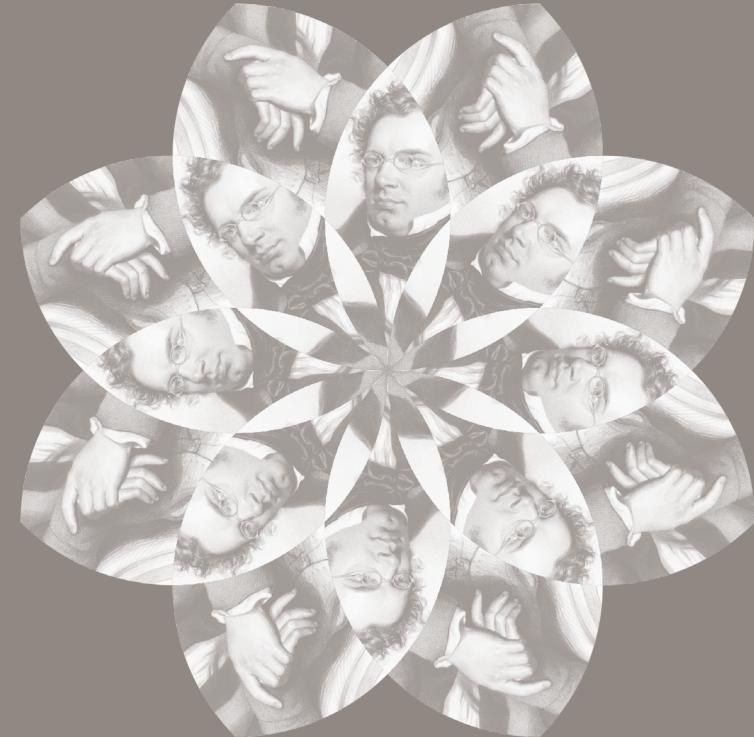
Per a Susan Youens, *Des Fischers Liebesglück* de Karl Gottfried von Leitner és una de les últimes obres mestres de Schubert en el lied estròfic, una barcarola on la línia vocal sura i oscilla com les ones on són arrossegats els amants.

Herbst, de Ludwig Rellstab, s'inclou a vegades en la col·lecció *Schwanengesang*. Graham Johnson en destaca els pentagrames pianístics –que semblen tan desfullats com en un arbre en un dia gris i tempestuós de tardor–, que alliberen la línia vocal per a estendre's pel pentagrama amb llargs arcs d'una expressió sorprendentment eloquent, encara més sorprendent perquè sentim la mateixa música tres vegades sense que ens cansi ni gens ni mica.

Explica Coethe en l'onzè capítol del quart llibre d'*Anys d'aprenentage de Wilhelm Meister*, que Wilhelm caigué en un estat d'esllanguiment somniador, perfectament adequat a la cançó que cantaven en aquell moment Mignon i l'arpista, en una mena de duet amb expressió molt commovedora:

Nur wer die Sehnsucht kennt, un dels poemes més muscats en la història de la música, del qual el propi Schubert en compongué sis versions diferents.

La musicació schubertiana dels quatre versos de *Wonne der Wehmutter*, de Goethe, es veu molt perjudicada pel gran lied que havia inspirat a Beethoven cinc anys abans, una veritable obra mestra. El lied de Schubert és més simple, més

Franz Schubert
1797 — 1828

concentrat i menys sentimental.

Der Tod un das Mädchen de Matthias Claudius és un bell poema molt intens, en el reduït espai de dues quartetes. Inspirà un lied que Schumann situà en el cor de la lírica schubertiana. La mort es presenta com una amiga alliberadora.

Thekla (eine Geisterstimme) fou la resposta de Friedrich Schiller als que el criticaven perquè en la seva celebrada trilogia *Wallenstein* havia deixat incert el destí de la gentil Thekla, la filla de Wallenstein: Thekla s'ha reunit amb l'estimat, on mai més els podran separar. Ho explica un esperit de veu cavernosa. Schubert el musicà en tres ocasions.

El 13 d'agost del 1828 l'editor Thaddäus Weigl publicà al *Diari de Viena*: "Fa molt de temps que el públic demana rebre alguna vegada de la ploma d'aquest genial compositor de lieder una composició de contingut còmic. El Sr. Schubert ha complagut aquest desig d'una manera sorprenent amb aquests quatre lieder, que en part són veritablement còmics i en part tenen un aire ple de ingenuïtat i humor". *Bei dir allein* de Johann Gabriel Seidl és la segona d'aquestes quatre cançons amb tornada. És una franca cançó d'amor.

Robert Schumann escrigué el seu segon *Liederkreis*, amb poemes de Joseph Eichendorff (n'havia escrit un altre amb poemes de Heinrich Heine) el maig de 1840, el seu *liederjahr*, l'any dels lieder, anomenat així per la prodigiosa quantitat de lieder que composà. El compositor escrigué sobre aquest cicle: "La veu sola no pot reproduir-ho tot ni produir cada efecte; junt amb l'expressió del tot els fins detalls del poema també han d'ésser emfatitzats; i tot està bé sempre que no sigui sacrificada la línia vocal."

Per a molts comentaristes, el *Liederkreis, op. 39* és el millor

conjunt de *lieder* de Schumann. No és un cicle de cançons, amb argument, sinó un «cercle de cançons», com diu el títol, una sèrie de dotze poemes sense cap fil argumental, però amb un lligam estret pel seu romanticisme i el seu cant a la natura i a l'amor. S'inicia amb un desig de repòs definitiu per part del poeta, lluny de la seva pàtria (*In der Fremde*). A *Intermezzo* el poeta evoca la imatge meravellosa de l'estimada tot cantant una cançó. *Waldesgepräch* és el diàleg entre el poeta i una bella dama que cavalca solitària pel bosc, en qui el poeta reconeix la bruixa Lorelei.

Die Stille és l'ànima del pensament del poeta immensament feliç, més que la neu i les estrelles. *Mondnacht*, un dels *lieder* més cantats de Schumann, és la visió d'una màgica nit de lluna. *Auf einer Burg* presenta el contrast entre la vella estàtua immòbil d'un ancià cavaller dalt del seu castell i la gatzara d'un seguici nupcial en el Rin il·luminat. En el segon *In der Fremde* el poeta, desconcertat, evoca l'amada morta fa molt de temps. A *Wehmut* parla de la seva pena, que pot dissimular, en mig de la joia que l'envolta. A *Zwielicht*, angoixat, desconfia del seu entorn. A *Im Walde* hi ha el contrast entre el bosc festívol i el solitari que el succeeix. Finalment, amb *Frühlingsnacht* arriba la primavera i la felicitat del poeta, convençut de la realitat del seu amor.

Lieder de Schubert i Schumann

FRANZ SCHUBERT

(1797 — 1828)

Karoline Luise von Klenke

Heimliches Lieben

O du, wenn deine Lippen mich berühren,
So will die Lust die Seele mir entführen;
Ich fühle tief ein namenloses Beben
Den Busen heben.

Mein Auge flammt, Glut schwebt
auf meinen Wangen;
Es schlägt mein Herz ein unbekannt Verlangen;
Mein Geist, verirrt in trunkner
Lippen Stammeln,
Kann kaum sich sammeln.

Mein Leben hängt in einer solchen Stunde
An deinem süßen, rosenweichen Munde,
Und will, bei deinem trauten Armumfassen,
Mich fast verlassen.

O! dass es doch nicht ausser sich kann fliehen,
Die Seele ganz in deiner Seele glühen!
Dass doch die Lippen, die voll Sehnsucht brennen,
Sich müssen trennen!

Dass doch im Kuss' mein Wesen nicht zerfliesset,
Wenn es so fest an deinen Mund sich schliesset,
Und an dein Herz, das niemals laut darf wagen,
Für mich zu schlagen!

Estimar secretament

Quan em toquen els teus llavis, Myrtill,
el plaer transporta la meva ànima;
sento com el meu pit tremola amb batecs
dolços i inexpressables.

S'encenen els meus ulls; l'ardor puja
a les meves galters
el meu cor batega amb anhels desconeiguts;
el meu esperit, perdut en els embriagadors
balbuceigs dels llavis,
a penes pot concentrar-se.

En un moment semblant depèn la meva vida
de la teva dolça boca, suau i rosada,
i amb la teva íntima abraçada
quasi vol abandonar-me.

Ah! Si la meva ànima pogués fugir d'ella mateixa,
i fonde's completament en la teva!
I que els nostres llavis, ardents de desigs,
no s'haguessin de separar!

Que el meu ésser no es desfés amb aquest bes,
quan s'aferra tan fort a la teva boca,
i al teu cor, que mai no gosarà
batre intensament per a mi!

Dass sie hier gewesen

Dass der Ostwind Düfte
Hauchet in die Lüfte,
Dadurch tut er kund,
Dass du hier gewesen.

Dass hier Tränen rinnen,
Dadurch wirst du innen,
Wär's dir sonst nicht kund,
Dass ich hier gewesen.

Schönheit oder Liebe,
Ob versteckt sie bliebe?
Düfte tun es und Tränen kund,
Dass sie hier gewesen.

Jacob Nikolaus Craigher de Jachelutta
Die junge Nonne

Wie braust durch die Wipfel der
heulende Sturm!
Es klinren die Balken, es zittert das Haus!
Es rollet der Donner, es leuchtet der Blitz,
Und finster die Nacht, wie das Grab!

Immerhin, immerhin,
so tobt' es auch jüngst noch in mir!
Es brauste das Leben, wie jetzo der Sturm,
Es bebten die Glieder, wie jetzo das Haus,
Es flammte die Liebe, wie jetzo der Blitz,
Und finster die Brust, wie das Grab.

Nun tobe, du wilder, gewalt'ger Sturm,
Im Herzen ist Friede, im Herzen ist Ruh,
Des Bräutigams harret die liebende Braut,
Gereinigt in prüfender Glut,
Der ewigen Liebe getraut.

Ich harre, mein Heiland, mit sehnendem Blick!
Komm, himmlischer Bräutigam, hole die Braut,
Erlöse die Seele von irdischer Haft.
Horch, friedlich ertönet das
Glöcklein vom Turm!
Es lockt mich das süsse Getön
Allmächtig zu ewigen Höh'n. Alleluia!

Ella ha estat aquí

Que les fragàncies del vent de l'est
es respirin en l'atmosfera,
perquè em facin saber
que tu has estat aquí!

Que corrin aquí les llàgrimes,
perquè arribis a saber
el que d'altra manera no sabries,
que jo he estat aquí!

La bellesa i l'amor
no poden restar ocults,
fragàncies i llàgrimes fan saber
que ella ha estat aquí!

La jove monja

Com bramula entre el brancatge
la sorollosa tempesta!
Cruixen les bigues, tremola la casa!
Retrunyen els trons, esclaten els llamps,
i obscura és la nit, com una tomba!

Constantment, constantment!
Així m'encenia també jo recentment!
Bramulava la vida, com ara la tempesta,
em tremolaven els membres, com ara la casa,
m'encenia l'amor, com ara els llamps,
i obscur era el meu cor, com ara la tomba.

Segueix, doncs, tempesta salvatge i potent!
En el meu cor hi ha pau, i tranquillitat.
L'amorosa núvia espera el seu promès,
purificada per una ardor incontestable,
i promesa a l'amor etern.

T'espero, Salvador meu, amb anhelant mirada!
Vine, promès celestial, pren la teva núvia,
allibera'm l'ànima de la seva presó terrenal!
Escolteu amb quina pau ressonen
les campanes de la torre!
Amb el seu dolç repic em crida
el Totpoderós cap a les altures! Alleluia!

Der Einsame

Wenn meine Grillen schwirren,
Bei Nacht, am spät erwärmten Herd,
Dann sitz' ich mit vergnügtem Sinn
Vertraulich zu der Flamme hin,
So leicht, so unbeschwert.

Ein trautes, stilles Stündchen
Bleibt man noch gern am Feuer wach,
Man schürt, wenn sich die Lohe senkt,
Die Funken auf und sinnt und denkt:
"Nun abermal ein Tag!"

Was Liebes oder Leides
Sein Lauf für uns dahergebracht,
Es geht noch einmal durch den Sinn;
Allein das Böse wirft man hin,
Es störe nicht die Nacht.

Zu einem frohen Traume,
Bereitet man gemach sich zu,
Wenn sorgenlos ein holdes Bild
Mit sanfter Lust die Seele füllt,
Ergibt man sich der Ruh.

Oh, wie ich mir gefalle
In meiner stillen Ländlichkeit!
Was in dem Schwarm der lauten Welt
Dar irre Herz gefesselt hält,
Gibt nicht Zufriedenheit.

Zirpt immer, liebe Heimchen,
In meiner Klause eng und klein.
Ich duld' euch gern: ihr stört mich nicht,
Wenn euer Lied das Schweigen bricht,
Bin ich nicht ganz allein.

El solitari

Quan els meus grills canten,
en la nit, prop de la llar encesa,
m'assec amb l'ànim satisfet
i contemplo confiat les flames,
molt lleuger, molt lliure de cabòries.

M'agrada estar despert prop del foc
una horeta confiada i tranquilla,
i quan les flames s'esmorteixen
atí els brases i penso:
un altre dia més!

El que el seu transcurs em portà,
amor o dolor,
passa una vegada més per la meva ment;
però aparto lluny tot el dolent,
perquè no em pertorbi la nit.

I em preparo lentament
per a feliços somnis,
i quan una imatge dolça i calmosa
omple d'afable alegria la meva ànima,
aconsegueixo el repòs.

Oh, com gaudeixo
de la meva tranquilla rusticitat!
El que encadena el cor errat
entre el tumult del món sorollós,
no porta la tranquil·litat.

Canteu sempre, estimats grills,
en la meva llar estreta i petita,
us suporto amb gust: no em molesteu.
Quan la vostra cançó trencà el silenci,
no em sento del tot sol.

Nacht und Träume

Heil'ge Nacht, du sinkest nieder;
Nieder wallen auch die Träume,
Wie dein Mondlicht durch die Räume,
Durch der Menschen stille Brust.
Die belauschen sie mit Lust;
Rufen, wenn der Tag erwacht:
Kehre wieder, heil'ge Nacht!
Holde Träume, kehret wieder!

Johann Mayrhofer
Erlafsee

Mir ist so wohl, so weh'
Am stillen Erlafsee.
Heilig Schweigen
In Fichtenzweigen.
Regungslos
Der blaue Schoss,
Nur der Wolken Schatten flied'n
Überm dunklen Spiegel hin,

Frische Winde
Kräuseln linde
Das Gewässer
Und der Sonne
Güld'ne Krone
Flimmert blässer.

Mir ist so wohl, so weh'
Am stillen Erlafsee.

Nit i somnis

Santa nit, quan tu arribes,
arriben també els somnis,
com el teu clar de lluna omple les cambres,
omple també el pit tranquil dels homes.
Ells t'espíen amb plaer,
i criden, quan es desperta el dia:
Torna, santa nit,
dolços somnis, torneu!

El llac d'Erlaf

Estic tan bé, i tan trist
en el tranquil llac d'Erlaf!
Sagrat silenci
en el bosc de pins,
immòbil
el fons blau,
només lesombres dels núvols volen
sobre el llis mirall.

Vents fresquívols
arrissen suauament
les aigües,
i la corona daurada
del sol
brilla més pàllida.

Estic tan bé, i tan trist
en el tranquil llac d'Erlaf!

Fischers Liebesglück

Die blassen
Nachtnebel
Umfassen
Mit Hüllen
Vor Spähern
Den stillen,
Unschuldigen Scherz.

Und tauschen
Wir Küsse,
So rauschen
Die Wellen
Im Sinken
Und Schwellen,
Den Horchern zum Trotz.

Nur Sterne
Belauschen
Uns ferne,
Und baden
Tief unter
Den Pfaden
Des gleitenden Kahns.

So schweben
Wir selig,
Umgeben
Vom Dunkel,
Hoch überm
Gefunkel
Der Sterne einher.

Und weinen
Und lächeln,
Und meinen,
Enthoben
Der Erde,
Schon oben,
Schon d'rüben zu sein.

Felicitat amorosa del pescador

Les pàl·lides
boires nocturnes
posen
els seus vels
davant els espies
dels callats
Jocs innocents.

I si intercanviem
petons,
murmuren
les onades
en aixecar-se
i caure,
per enutjar els qui escolten.

Només les estrelles
ens escolten
en la llunyania,
i es banyen
en el fons
sota l'estela
de la barca esquitllant.

Així surem
benaurats,
envoltats
de fosc,
molt per damunt
del centelleig
de les estrelles.

I plorem,
i riem,
i ens pensem
que separats
de la terra,
ja som
allà dalt.

Johann Wolfgang von Goethe

Nur wer die Sehnsucht kennt

Nur wer die Sehnsucht kennt
Weiss, was ich leide!
Allein und abgetrennt
Von aller Freude,
Seh' ich an's Firmament
Nach jener Seite.
Ach! der mich liebt und kennt
Ist in der Weite.
Es schwindelt mir, es brennt
Mein Eingeweide.
Nur wer die Sehnsucht kennt
Weiss, was ich leide!

Johann Wolfgang von Goethe

Wonne der Wehmut

Trocknet nicht, trocknet nicht,
Tränen der ewigen Liebe!
Ach, nur dem halbgetrockneten Auge
Wie öde, wie tot die Welt ihm erscheint!
Trocknet nicht, trocknet nicht,
Tränen unglücklicher Liebe!

Matthias Claudius

Der Tod und das Mädchen

— Das Mädchen:
Vorüber, ach, vorüber!
Geh, wilder Knochenmann!
Ich bin noch jung, geh, Lieber!
Und röhre mich nicht an.

— Der Tod:

Gib deine Hand, du schön und zart Gebild!
Bin Freund und komme nicht zu strafen.
Sei gutes Muts! Ich bin nicht wild,
Sollst sanft in meinen Armen schlafen!

Només qui coneix l'enyorança

Només el qui coneix l'enyorança
sap el que sofreixo!
Sola i separada
de tota alegria,
miro el firmament
cap aquell costat.
Ai! el que m'estima i em coneix
està molt lluny.
Em marejo, sc'm cremen
les entranyes.
Només el qui coneix l'enyorança
sap el que sofreixo!

Delícia de la tristesa

No us assequeu, no us assequeu,
llàgrimes de l'amor etern!
Ai, només als ulls eixuts
els apar buit i mort el món!
No us assequeu, no us assequeu,
llàgrimes de l'amor dissotrat!

La mort i la donzella

— La donzella:
Ves-te'n, ai, ves-te'n!
Ves-te'n, carcassa cruel!
Encara sóc jove, ves-te'n, estimat!¹
i no em toquis!

— La mort:
Dóna'm la mà, bella i gentil criatura!
Sóc un amic, no vinc a castigar-te.
Coratge! Jo no sóc cruel,
dormiràs dolçament en els meus braços!

Friedrich von Schiller

Thekla

Wo ich sei, und wo mich hingewendet,
Als mein flücht'ger Schatte dir entschwebt?
Hab' ich nicht beschlossen und geendet,
Hab' ich nicht geliebet und gelebt?

Willst du nach den Nachtigallen fragen,
Die mit seelenvoller Melodie
Dich entzückten in des Lenzes Tagen?
Nur so lang' sie liebten, waren sie.

Ob ich den Verlorenen gefunden?
Glaube mir, ich bin mit ihm vereint,
Wo sich nicht mehr trennt, was sich verbunden,
Dort, wo keine Träne wird geweint.

Dorten Wirst auch du uns wieder finden,
Wenn dein Lieben unserm Lieben gleicht;
Dort ist auch der Vater, frei von Sünden,
Den der blut'ge Mord nicht mehr erreicht.

Und er fühlt, dass ihn kein Wahn betrogen,
Als er aufwärts zu den Sternen sah;
Den wie jeder wägt, wird ihm gewogen,
Wer es glaubt, dem ist das Heil'ge nah.

Dort gehalten wird in jenen Räumen
Jedem schönen gläubigen Gefühl;
Wage du, zu irren und zu träumen:
Hoher Sinn liegt oft im kind'schen Spiel.

Tecla

On sóc i on he anat
quan la meva ombra fugitiva s'allunyà de tu?
No m'havia decidit i acabat,
no havia jo estimat i viscut?

Preguntes potser pels rossinyols
que amb les seves inspirades melodies
encantaven els teus dies de primavera?
Només varen durar el que varen estimar.

Si he trobat el perduto?
Creu-me, estic unit a ell,
on mai més es pot separar el que s'ha unit,
on cap llàgrima serà mai plorada.

Allà ens podràs també retrobar
quan el teu amor iguali el nostre amor,
allà hi ha també el pare, lliure de pecats,
on cap sagnant homicidi arribarà.

I sent que no el va traïr cap illusió
quan aixecava els ulls cap a les estrelles;
car tothom serà jutjat com ell jutjà!
Qui ho creu, està prop de la santedat.

En aquells espais es mantenen les promeses,
com tots els sentiments bells i veritables.
Prova de perdre't i de somniar;
sovint es troba un profund sentit en els jocs d'infant.

¹La paraula *mort* en alemany, *Tod*, té gènere masculí

Bei dir allein

Bei dir allein
Empfind' ich, dass ich lebe,
Dass Jugendmut mich schwellt,
Dass eine heit're Welt
Der Liebe mich durchbebe;
Mich freut mein Sein
Bei dir allein!

Bei dir allein
Weht mir die Luft so labend,
Dünkt mich die Flur so grün,
So mild des Lenzes Blüh'n
So balsamreich der Abend,
So kühl der Hain,
Bei dir allein!

Bei dir allein
Verliert der Schmerz sein Herbes,
Gewinnt die Freud' an Lust!
Du sicherst meine Brust
Des angestammten Erbes;
Ich fühl' mich mein
Bei dir allein!

— PAUSA —

Tot sol amb tu!

Tot sol amb tu
sento que visc,
que m'omple una força jovenívola,
que el món més alegre de l'amor
fa bategar el meu cor.
M'alegra estar
tot sol amb tu!

Tot sol amb tu
sento l'aire tan refrescant,
i em sembla el camp tan verd,
tan dolç el florir de la primavera,
tan perfumat el vespre,
i tan fresc el bosc,
només amb tu!

Tot sol amb tu
perd el dolor la seva aspror,
i l'alegria guanya en plaer!
Tu assegures en el meu pit
l'engruna hereditària;
em sento jo mateix
tot sol amb tu!

ROBERT SCHUMANN

(1810 — 1856)

Joseph von Einchendorff
Liederkreis, op. 39

In der Fremde

Aus der Heimat hinter den Blitzen rot
Da kommen die Wolken her,
Aber Vater und Mutter sind lange tot,
Es kennt mich dort keiner mehr.

Wie bald, ach wie bald kommt die stille Zeit,
Da ruhe ich auch, und über mir
Rauscht die schöne Waldeinsamkeit,
Und keiner kennt mich mehr hier.

Intermezzo

Dein Bildnis wunderselig
Hab' ich im Herzensgrund,
Das sieht so frisch und fröhlich
Mich an zu jeder Stund'.

Mein Herz still in sich singet
Ein altes, schönes Lied,
Das in die Luft sich schwinget
Und zu dir eiligt zieht.

Cercle de cançons

A l'estrange

Venen núvols vermellos per les llampades
des de la meva pàtria,
però el pare i la mare són morts fa temps,
i allà ja no em coneix ningú.

Molt aviat, ai, vindran els temps tranquil·ls,
quan també jo reposaré, i murmurarà
sobre meu la bella solitud del bosc,
i ací no em coneixerà tampoc ningú.

Intermezzo

La teva imatge meravellosa
la porto al fons del cor;
em mira en tot moment
amb frescor i alegria.

Entona, silenciós, el meu cor
una antiga i bella cançó,
que s'eleva pels aires
i corre veloç cap a tu.

Waldgespräch

Es ist schon spät, es ist schon kalt,
Was reit'st du einsam durch den Wald?
Der Wald ist lang, du bist allein,
Du schöne Braut! Ich führ' dich heim!
"Groß ist der Männer Trug und List,
Vor Schmerz mein Herz gebrochen ist,
Wohl irrt das Waldhorn her und hin,
O flieh! Du weißt nicht, wer ich bin."

So reich geschmückt ist Roß und Weib,
So wunderschön der junge Leib,
Jetzt kenn' ich dich—Gott steh' mir bei!
Du bist die Hexe Loreley.

"Du kennst mich wohl—von hohem Stein
Schaut still mein Schloß tief in den Rhein.
Es ist schon spät, es ist schon kalt, Kommst
nimmermehr aus diesem Wald!"

Die Stille

Es weiß und rät es doch Keiner,
Wie mir so wohl ist, so wohl!
Ach, wüßt' es nur Einer, nur Einer,
Kein Mensch es sonst wissen soll!

So still ist's nicht draußen im Schnee,
So stumm und verschwiegen sind
Die Sterne nicht in der Höh',
Als meine Gedanken sind.

Ich wünscht', ich wär' ein Vöglein
Und zöge über das Meer,
Wohl über das Meer und weiter,
Bis daß ich im Himmel wär'!

Conversa en el bosc

És ja tard i fa fred,
per què cavalques solitària pel bosc?
El bosc és gran i tu estàs sola,
oh bella núvia! T'acompanyaré fins a casa!
"Grans són les mentides i els enganys dels homes,
el meu cor està destrossat pel dolor.
Sonen ací i allà trompes de caça,
fuig, tu no saps qui sóc!"

Un cavall i una dona amb tan rics ornaments,
una figura tan jove i meravellosa,
ara et reconec... Déu m'agafi confessat!
Ets la bruixa Lorelei!

"Em coneixes bé... des d'aquella alta roca
el meu castell mira silenciós cap al Rin.
És ja tard i fa fred,
mai més sortiràs d'aquest bosc!"

La calma

Ningú no pot saber ni endevinar
que feliç em sento, que feliç!
Ah, que només ho sàpiga una, només una,
i ningú més ho ha de saber!

Tan tranquilla no està a fora la neu,
ni tan callades i silencioses
les estrelles en les altures,
com ho estan els meus pensaments.

M'agradaria ser un ocellet
i volaria per sobre els mars,
ben per sobre els mars i més enllà,
fins que arribés al cel!

Mondnacht

Es war, als hätt' der Himmel,
Die Erde still geküßt,
Daß sie im Blütenschimmer
Von ihm nur träumen müßt'.

Die Luft ging durch die Felder,
Die Ähren wogten sach,
Es rauschten leis die Wälder,
So sternklar war die Nacht.

Und meine Seele spannte
Weit ihre Flügel aus,
Flog durch die stillen Lande,
Als flöge sie nach Haus.

Schöne Fremde

Es rauschen die Wipfel und schauern,
Als machten zu dieser Stund'
Um die halb versunkenen Mauern
Die alten Götter die Rund'.

Hier hinter den Myrtenbäumen
In heimlich dämmernder Pracht,
Was sprichst du wirr, wie in Träumen,
Zu mir, phantastische Nacht?

Es funkeln auf mich alle Sterne
Mit glühendem Liebesblick,
Es redet trunken die Ferne
Wie von künftigem großen Glück!

Nit de lluna

Era com si el cel
hagués besat silenciós la terra,
i entre les flors illuminades,
ella somniés ara en ell.

La brisa passà pels camps,
les espigues s'ondularen suauament,
mormolaven baixet els boscos,
estrellada i clara era la nit.

I la meva ànima
desplegà les amples ales
i sobrevolà les tranquilles terres,
com si volés cap a casa.

Bella llunyania

Murmuren els ramatges i s'estremeixen
com si en aquesta hora
fessin la seva ronda els antics déus
al voltant de murs mig enderrocats.

Darrera d'aquests matolls de murtra,
en la misteriosa esplendor del capvespre,
què em dius, fantàstica nit,
confús, talment un somni?

Brillen per a mi totes les estrelles,
amb ardorosa mirada d'amor;
exaltada, em parla la llunyania
d'una futura gran felicitat!

Auf einer Burg

Eingeschlafen auf der Lauer
Oben ist der alte Ritter;
Drüben gehen Regenschauer,
Und der Wald rauscht durch das Gitter.

Eingewachsen Bart und Haare,
Und versteinert Brust und Krause,
Sitzt er viele hundert Jahre
Oben in der stillen Klause.

Draußen ist es still und friedlich,
Alle sind in's Tal gezogen,
Waldesvögel einsam singen
In den leeren Fensterbogen.

Eine Hochzeit fährt da unten
Auf dem Rhein im Sonnenscheine,
Musikanten spielen munter,
Und die schöne Braut, die weinet.

In der Fremde

Ich hör' die Bächlein rauschen
Im Walde her und hin,
Im Walde, in dem Rauschen
Ich weiß nicht, wo ich bin.

Die Nachtigallen schlagen
Hier in der Einsamkeit,
Als wollten sie was sagen
Von der alten, schönen Zeit.

Die Mondesschimmer fliegen,
Als säh' ich unter mir
Das Schloß im Tale liegen,
Und ist doch so weit von hier!

Als müßte in dem Garten
Voll Rosen weiß und rot,
Meine Liebste auf mich warten,
Und ist doch so lange tot.

En un castell

Endormiscat en el seu aguat
està allà dalt el vell cavaller;
cau del cel una xarbotada
i el bosc murmura entre les reixes.

Amb molta barba i els cabells llargs,
i petrificats el pit i la gorgera,
està assegut des de fa cents d'anys
a dalt, en la tranquilla cella.

A fora hi ha silenci i pau,
tots han marxat a la vall;
canten solitaris els ocells del bosc
en les arcades buides de les finestres.

Passa allà al fons un seguici nupcial,
pel Rin illuminat pel sol,
els músics toquen, alegres,
i la bella núvia, plora.

Lluny

Sento murmurar el rierol
pel bosc, ací i allà;
I malgrat el bosc i els murmuris
no sé on sóc.

Canten els rossinyols
en aquesta solitud,
com si em volguessin recordar
els bells temps passats.

Vola la claror de la lluna
com si veiés als meus peus
el castell que s'alça en la vall,
i tanmateix està molt lluny d'ací!

Com si en el jardí
ple de roses blanques i roges,
m'esperés la meva estimada,
i tanmateix ja fa molt de temps que és morta!

Wehmut

Ich kann wohl manchmal singen,
Als ob ich fröhlich sei,
Doch heimlich Tränen dringen,
Da wird das Herz mir frei.

Es lassen Nachtigallen,
Spielt draußen Frühlingsluft,
Der Sehnsucht Lied erschallen
Aus ihres Kerkers Gruft.

Da lauschen alle Herzen,
Und alles ist erfreut,
Doch keiner fühlt die Schmerzen,
Im Lied das tiefe Leid.

Zwielicht

Dämmrung will die Flügel spreiten,
Schaurig rühren sich die Bäume,
Wolken ziehn wie schwere Träume—
Was will dieses Graun bedeuten?

Hast ein Reh du lieb vor andern,
Laß es nicht alleine grasen,
Jäger ziehn im Wald und blasen,
Stimmen hin und wieder wandern.

Hast du einen Freund hienieder,
Trau ihm nicht zu dieser Stunde,
Freundlich wohl mit Aug' und Munde,
Sinnt er Krieg im tück'schen Frieden.

Was heut gehet müde unter,
Hebt sich morgen neugeboren.
Manches geht in Nacht verloren—
Hüte dich, sei wach und munter!

Melangia

A vegades puc molt bé cantar
com si estigués content,
mentre em cauen furtives llàgrimes
que alliberen el meu cor.

Quan a fora juga la brisa primaveral,
deixen sentir els rossinyols
un cant de melangia
des del fons de les seves gàbies.

Llavors el senten tots els cors
i tot s'omple de joia,
però ningú sent el dolor
i la profunda pena de la cançó.

Mitja llum

El capvespre estén les seves ales,
els arbres s'agiten lígubrement,
passen els núvols com uns malsons...
què vol dir aquesta angoixa?

Si estimes un cérvol més que als altres,
no el deixis pasturar tot sol.
Arriben caçadors plegats al bosc
tocant els seus corns i després se'n van.

Si tens un amic en aquest món,
no hi confiis en aquest moment.
Malgrat els ulls i les paraules amicals,
en la pau insidiosa pensa en la guerra.

El que avui desapareix cansat,
s'aixecarà demà renovat.
Però molt es perd en la nit...
Preserva't, i vetlla ben despert!

Im Walde

Es zog eine Hochzeit den Berg entlang,
Ich hörte die Vögel schlagen,
Da blitzten viel Reiter, das Waldhorn klang,
Das war ein lustiges Jagen!

Und eh' ich's gedacht, war alles verhällt,
Die Nacht bedecket die Runde;
Nur von den Bergen noch rauschet der Wald
Und mich schauert's im Herzensgrunde.

Frühlingsnacht

Überm Garten durch die Lüfte
Hört' ich Wandervögel zieh'n,
Das bedeutet Frühlingsdüfte,
Unten fängt's schon an zu blühn.

Jauchzen möcht' ich, möchte weinen,
Ist mir's doch, als könnt's nicht sein!
Alte Wunder wieder scheinen
Mit dem Mondesglanz herein!

Und der Mond, die Sterne sagen's,
Und im Traume rauscht's der Hain
Und die Nachtigallen schlagen's:
Sie ist Deine, sie ist Dein!

En el bosc

Passà per la muntanya un seguici nupcial,
sentia cantar els ocells,
brillaren molts cavallers, sonà el corn de caça,
era una alegre cacera!

I abans del que em pensava, tot s'esvai,
i la nit cobrí tot el voltant.
Només murmurava el bosc en la muntanya
i em vaig esgarrifar fins al fons del meu cor.

Nit de primavera

Pels aires del jardí
sento passar els ocells migratoris,
això vol dir efluvis de primavera,
i que la terra comença a florir.

Voldria exultar de joia, voldria plorar!
Em sembla que no pot ésser veritat!
Reapareixen antigues meravelles
a la llum de la lluna!

I m'ho diuen la lluna i les estrelles,
m'ho murmuren en somnis els boscos,
m'ho canten els rossinyols:
és teva, és teva!

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

iber:Camera

VOLODOS

Arcadi Volodos

SIMFONIA ROMÀNTICA

Orquestra Simfònica
de Ràdio Stuttgart - SWR
Trio Ludwig | Eliahu Inbal

NOVENA DE MAHLER

Orquestra Simfònica
de Düsseldorf
Ádám Fischer

LES ESTACIONS DE PIAZZOLLA

Orquestra de Cambra
de Munic
Eric Silberger

NOCTURNS DE CHOPIN

Maria João Pires

GERGIEV & TRIFONOV

Orquestra Simfònica
del Teatre Mariinsky
Daniil Trifonov
Valery Gergiev

LA PASSIÓ SEGONS SANT JOAN

Instruments of Time & Truth
Oxford Voices
Edward Higginbottom

CINQUENA DE XOSTAKÓVITX

Orquestra Simfònica
Txaikovski
Alexei Volodin
Vladimir Fedosseiev

SONATA KREUTZER

Fumiaki Miura
Varvara

SIMFÒNICA DE VIENA

Orquestra Simfònica
de Viena
Leonidas Kavakos

PROGRAMACIÓ OCTUBRE 2018 - JUNY 2019

L'AUDITORI DE BARCELONA - PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

www.ibercamera.com

933 179 050

AGRAÏMENTS

Patrocinador principal

Amb el suport de

Amb l'ajut de

Diputació de Girona Ajuntament de Vilabertran

Diputació de Girona

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Mitjans col·laboradors

Gràcies a

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran
Temps de Música

Disseny

Il·lustracions

Ricard Jorge
@richi_jp

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

